

Jaarverslag

IVN IJssel en Gouwe

2025

Voorwoord

Wat een prachtige week was dat, die eerste week van januari! Bergen sneeuw zoals we al jaren niet meer hebben gezien. Ik heb heerlijk gewandeld in de Goudse Hout: de stilte om je heen, alleen het gekraak van de sneeuw onder je voeten, het zachte geluid om je heen van de sneeuwvlokken die vallen tijdens een flinke sneeuwbus, het geplof van sneeuw die van de takken valt als het te zwaar wordt. Ik heb genoten en moest steeds weer denken aan het boek dat ik mijn kleinkinderen vaak voorlees over een kleine beer die met grote beer gaat wandelen in de sneeuw. Op de terugweg horen ze allerlei geluiden waar kleine beer een beetje bang van wordt: het geslof van hun voetstappen door de sneeuw, het 'plof plof' van de sneeuw die van de takken op de grond valt, het 'sip sip' van de smeltende sneeuw die wegsijpelt in de beek. Maar uiteindelijk komen ze natuurlijk lekker thuis in hun warme veilige hol waar grote beer nog een verhaaltje vertelt in de grote leunstoel voor de warme haard.

Je kan zo heerlijk wandelen door de sneeuw, maar het kan ook knap lastig zijn als je ergens heen moet. Helaas moesten we daarom onze nieuwjaarsborrel afgelasten. Maar ondanks al die overlast die het geeft op de weg, het spoor en in de lucht, is het geweldig mooi om er toch even bij stil te staan en te genieten van de rust in de natuur.

Voor IVN is deze wintertijd ook een iets rustigere periode in het jaar, hoewel we net de winterse plantenjacht en een lezing over de natuur in de stad achter de rug hebben en de eerste vogelexcursie en de activiteit van de Scharrelkids alweer gepland staan. Toch ervaar ik de winterperiode vaak als iets rustiger en kijk ik met plezier terug naar wat we het afgelopen jaar met elkaar hebben bereikt. Het was opnieuw een mooi jaar met veel natuuractiviteiten op allerlei gebieden. Er zijn excursies die jaarlijks hetzelfde zijn, maar steeds weer verwondering wekken als we even stil staan bij het leven en alles wat er te zien en beleven valt in de natuur.

Maar er zijn ook werkgroepen waar de ontwikkeling steeds verder doorgaat, nieuwe stukjes land waar we op werken, een nieuwe werkgroep die zich bij ons aansluit, uitbreiding van activiteiten, de ontdekking van een nieuw natuurgebied en de toename van steeds meer nieuwe leden, waaronder ook actieve leden. Dat alles bij elkaar is het prachtige resultaat van het afgelopen jaar waar we, als bestuur, trots op zijn!

In dit jaarverslag kunnen jullie daar alles over lezen. Ik wens jullie dan ook veel leesplezier toe. En ik hoop dat jullie net zo trots zijn als wij. Want dit doen we met elkaar, een steeds meer groeiende groep mensen die met elkaar de liefde voor natuur delen en daar hun inspiratie uit halen.

Vriendelijke groet,

Ellen van de Zilver (voorzitter IVN IJssel en Gouwe)

Inhoudsopgave

Vrijwillig landschapsbeheer	4
Inzet vrijwilligers en onderhoudsdoel	4
Samenwerking binnen IVN IJssel en Gouwe	5
Samenwerking met derden	5
Financiële situatie VLB	6
Scharrelkids	7
Hier staan wij voor	7
Onze publiciteit	7
Onze activiteiten in 2025	8
Aandachtspunt	8
Voedselbos	9
10-jarig jubileum	9
Uitbreiding van het voedselbos: 'het nieuwe land'	10
Verbeterde bereikbaarheid	10
Oogst en biodiversiteit	10
Samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid	10
Vrijwilligers en organisatie	10
Beheer en samenwerking met Staatsbosbeheer	11
Educatie, rondleidingen en activiteiten	11
Vooruitblik	11
Natuur in de zorg	12
Activiteiten	12
Vooruitblik	12
Tuinambassadeurs	13
Tuinadvies	13
Tijdens evenementen	13
Het werk achter de schermen	15
Natuuracademie Reeuwijkse plassen	16
Cursussen	16
Waterkwaliteit	17
Excursies en cursussen	18
Bekende en nieuwe activiteiten	18
Overige kinderactiviteiten	20
Buiten spelen	20
Kinderboerderij en Groene heksen	21
Super Cool Kidsfeest	21
Smultuin	22
Bestuur en organisatie	23
Leden	23
Ledenadministratie	23
Actieve leden	24
Vacatures	24
Nieuwe doelgroepen en uitbreiding werkgebied	24
Samenwerking andere organisaties en gemeenten	24
Biodiversiteitsweek	25
Publiciteit	26
Website en nieuwsbrieven	27
Sociale media	27
Afdelingsblad	27
Financieel jaarverslag	28
Algemeen	28
Baten, lasten en resultaat	29
Balans per 31-12-2025	31

Vrijwillig landschapsbeheer

In de 2e helft van 2025 heeft Boudewijn Ridder de werkgroep verlaten waarna de werkgroep nu bestaat uit Edwin Hakkennes, Erik Lubbers, Henk de Lange, Johan Grootsholten, Peter Kadée en Theo Nering Bögel (coördinator). De werkgroep heeft 6 keer overlegd om alle VLB-activiteiten te organiseren en de voortgang te evalueren. De IVN-voorzitter en -penningmeester namen (traditioneel 1x per jaar) ook deel aan een overleg voor de wenselijke afstemming tussen het VLB en het bestuur.

Dit verslag is een weergave van de VLB activiteiten in 2025. Het VLB heeft tot doel **het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden** van een aantal cultureel historische landschapselementen in het Reeuwijkse plassen gebied en omliggende polders. Het VLB seizoen loopt traditioneel van september tot augustus in het volgende jaar. De werkzaamheden worden georganiseerd volgens een jaarplanning die medio april van ieder jaar wordt vastgesteld.

Inzet vrijwilligers en onderhoudsdoel

Het bestand vrijwilligers varieert stabiel rond de 45 personen. Ook dit jaar hebben zich weer een aantal nieuwe vrijwilligers aangemeld, maar zagen we ook een aantal vrijwilligers niet meer terug of werden gedwongen om privé redenen te stoppen. In het bijzonder vermeld ik hier Boudewijn Ridder die vanaf de oprichting van het VLB een grote en zeer waardevolle rol gespeeld heeft bij de organisatie en de externe contacten van het VLB. Ook hebben we helaas afscheid moeten nemen van Enne de Jongh n.a.v. zijn overlijden. Enne heeft vooral een bijdrage geleverd aan veilig werken.

Op de zaterdagse IVN natuurwerkdagen en de woensdagen is weer met veel plezier en enthousiasme gewerkt aan het onderhoud van ons landschap. Veilig werken is een aandachtsgebied voor ons allen en gelukkig hebben zich weer geen ernstige calamiteiten voorgedaan.

Publicitair is er aandacht gevraagd voor het VLB op de website van IVN IJssel en Gouwe, de nieuwsbrief van de stichting 12 Reeuwijkse Plassen en de Kijk op Bodegraven-Reeuwijk.

In 2025 zijn 10 natuurwerkdagen op een zaterdag georganiseerd met gemiddeld 15 deelnemers. Aan de 2 zomerse hooiavonden namen in totaal 30 personen deel.

Daarnaast heeft de woensdagploeg wekelijks met gemiddeld 7 personen veel werk verzet en ook hebben deze vrijwilligers weer zorg gedragen aan het onderhoud van het materieel (gereedschap en boten) en het werkeiland.

Na 2 seizoenen 1 zaterdagse werkdag per 2 weken (om een onderhoudsachterstand na de coronaperiode in te lopen) is vanaf het 2^e deel van 2025 weer gekozen voor een schema van 1 zaterdagse werkdag per 3 weken. Hierdoor heeft de woensdagploeg ook weer meer ruimte (2 woensdagen tussen ieder natuurwerkdag op zaterdag) om de zaterdagse natuurwerkdagen voor te bereiden of het werk af te maken dat is blijven liggen.

Het VLB heeft hakhout gezaagd, gesnoeid, beschoeid, gemaaid en verschraald op de volgende 7 terreinen:

1. Eilanden Kerfwetering, eigenaar Stichting Natuurbehoud Kerfwetering
2. Schuurwerf, eigenaar Stichting Aqua et Natura.
3. Lang Roggebroek, eigenaar Staatsbosbeheer.
4. Eilanden Grote Akker, Turfdamhoek, Otternest, plas Ravensberg.
5. Geriefhoutbosje ("Bosje Wout") polder Reeuwijk.
6. Boerenerf polder Reeuwijk.
7. Geriefhoutbosje ("Bosje Age") Amateur Tuinders Vereniging Noorderhout-Reeuwijk.

Dit jaar is een 8^e terrein toegevoegd. Er is een overeenkomst gesloten met de eigenaren van stichting Moeras voor het onderhoud van een groot eiland gelegen aan de Kerfwetering. Het organiseren van educatieve activiteiten is een tweede onderdeel van de overeenkomst.

We concluderen dat het VLB in dit beschreven seizoen heeft kunnen voldoen aan haar onderhoudsverplichtingen en dat er ruimte was voor een structurele uitbreiding van het aantal terreinen.

Nationale natuurwerkdag (foto: W. de Fraiture)

Samenwerking binnen IVN IJssel en Gouwe

Het VLB staat traditioneel open voor deelname van de Scharrelkids met (groot)ouders aan een natuurwerkdag. Net als het vorige jaar is er ook in 2025, ondanks goede intenties wederzijds, vooral om praktisch redenen geen match tussen de activiteiten gebleken.

Het VLB heeft de werkgroep Voedselbos en de Smultuin aangeboden te assisteren bij zware klussen, maar dat is in 2025 niet nodig gebleken.

Samenwerking met derden

Er is samengewerkt met Zuid-Hollands Landschap / de Groene Motor voor de organisatie van de Landelijke natuurwerkdag op het eiland van Stichting Moeras op 1 november. Het was een succesvolle dag met 24 deelnemers waaronder 6 personen die zich speciaal voor deze dag hadden aangemeld.

De formele samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer betreffende het onderhoud in Lang Roggebroek was na 6 jaar verlopen en is in 2025 geactualiseerd en weer voor 6 jaar verlengd. Hiervoor is het terrein door enkele werkgroepsleden en de boswachter gezamenlijk geïnspecteerd en concludeerden beide partijen tevreden te zijn over de samenwerking en het onderhoud.

De Lions Gouda-Reeuwijk hebben vier maal deelgenomen aan een zaterdagse werkdag met een flinke groep enthousiaste mannen. Dit is een goed voorbeeld van het betrekken van maatschappelijke groepen bij het werk van het VLB.

Op verzoek van de Landelijke Afdeling Milieu Recherche van de politie is een eenmalige activiteit georganiseerd. Op donderdag 18 september hebben 6 medewerkers van deze dienst in het kader van een bedrijfsactiviteit samen met een aantal VLB vrijwilligers een vaartocht gemaakt en gewerkt

op een eiland in de plas Ravensberg. Het was een gewaardeerde en geslaagde middag en als tegenprestatie werd de lunch verzorgd door deze politie eenheid.

In het najaar is het VLB namens IVN IJssel en Gouwe betrokken geraakt bij het initiatief van bewoners, de stichting 12 Reeuwijkse Plassen en de gemeente Bodegraven-Reeuwijk om snoei- of slootafval niet af te voeren maar her te gebruiken voor natuurherstel in het gebied. Hiervoor is een plan gemaakt om als eerste experiment in januari 2026 de wiepen van knotwilgen aan de Hortemansdijk niet te versnipperen en af te voeren door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk maar door vrijwilligers (bewoners en VLB/IVN) te verwerken tot palen en takkenbossen ten bate van oeverherstel van een aantal eilanden in de plas Ravensberg.

Wilgen knotten aan de Hortemansdijk

Daar tegenover is het voornemen van het VLB zoals opgenomen in het jaarplan 2025 om een symposium te organiseren over het beheer van oevers op een eenvoudige en goedkope manier met gebiedseigen materiaal (nog) niet uitgevoerd.

De werkgroep VLB heeft de complexe situatie rondom beheer en onderhoud in het Reeuwijkse plassengebied waarbij overheden, belangenorganisaties en particulieren betrokkenen zijn, kritisch gevolgd gezien eerdere ervaringen met deelname aan dit proces.

Johan Grootscholten heeft het VLB en daarmee IVN IJssel en Gouwe vertegenwoordigd in het weer opgestarte gremium Overleg Toekomst Reeuwijkse Plassen (OTRP). Edwin Hakkennes heeft zitting genomen in een klankbordgroep rond de natuurzetel van de plassenraad als onderdeel van de stichting 12 Reeuwijkse Plassen om daarmee op te komen voor de natuurwaarden in het gebied.

Financiële situatie VLB

Voor de financiële situatie wordt verwezen naar het financieel jaarverslag van IVN IJssel en Gouwe. Er is actief en met succes gewerkt aan het verbeteren van de inkomsten waardoor het VLB weer wat meer 'vet op de botten' heeft. In het bijzonder moet vermeld worden dat een goede relatie met de Stichting 12 Reeuwijkse Plassen heeft geresulteerd in het kunnen aanschaffen van een elektrische kettingzaag en elektrische bosmaaier met bijbehorend accupakket. De Stichting 12 Reeuwijkse Plassen koos hiervoor een bruikleenconstructie exclusief voor het VLB/IVN.

Omdat de vlakmaaier ("de Bertolini") afgeschreven is en met veel kunst en vliegwerk aan de praat gehouden moet worden is onderzoek gedaan naar vervanging. Ook hierbij zal actief gezocht worden naar een vorm van sponsoring. Het doel is om deze voor het werk van het VLB essentiële maaimachine in 2026 nieuw te vervangen.

Scharrelkids

De Scharrelkidswerkgroep bestond in 2025 uit de 5 vrouwen Tineke Kelderman (coördinator), Michelle Terpstra (administratie), Clara Goedhart, Marianne Driehuijs en Arian Prins. Regelmatig komen zij samen ter voorbereiding van de activiteiten. Voor zo'n activiteit zetten zij graag de expertise in van andere IVN-ers. M.i.v. 1 januari 2026 neemt Clara op verzoek van Tineke het coördinatorschap over.

Hier staan wij voor

De werkgroep Scharrelkids organiseert 4 maal per jaar een natuuractiviteit voor kinderen in de basisschoolleeftijd en hun (groot)ouders. Ons doel is de doelgroep enthousiast mee te nemen in wat er zoal te beleven valt in de natuur dichtbij huis.

Bij onze activiteiten streven we naar een divers aanbod van natuurthema's en locaties in en rond Gouda. We proberen op die manier zoveel mogelijk verschillende aspecten van de natuur in onze buurt voor het voetlicht te brengen. De activiteit starten we altijd met een spel en eindigen we met een terugkoppeling van wat ieder heeft gezien en beleefd.

Deelnemen aan onze activiteiten willen we laagdrempelig houden, daarom is deelname in principe gratis. Wel vragen we een vrijwillige bijdrage. Dit laten we vooraf weten in de bevestigingsmail bij inschrijving. Ervaring leert dat de ene ouder niets geeft en de andere ouder soms veel. Tot nu toe ontvingen we voldoende om onze kosten te kunnen dragen.

Onze publiciteit

Om onze activiteiten onder de aandacht te brengen zorgde Clara Goedhart voor berichten op Gouda Bruist, Buurtgroen Gouda en indien nodig de Goudse Post. Maribel van der Linden en Christien Grotentraast zorgden voor publicatie op onze IVN website en de socials.

Fotograaf Jan Spoel was elke activiteit present om foto's te maken die steeds op onze IVN-site werden gedeeld. De foto's werden meestal vergezeld van een verslag geschreven door één van de werkgroepleden.

I.v.m. privacy checkten we elke activiteit of kinderen gefotografeerd mochten worden. Zo nodig paste Jan Spoel zich daarop aan.

Onze activiteiten in 2025

- ✓ **12 januari** hebben we op het Heempad met een groepje kinderen braakballen uitgepluisd. Kinderen leerden spelenderwijs veel over uilen en andere roofvogels. De opgezette uilen aldaar gaven er een extra touch aan. Een leuke ervaring voor de kinderen (en hun ouders).
- ✓ **16 maart** hebben we deze activiteit herhaald op verzoek van en i.s.m. de Kinderboerderij de Goudse Hofsteden op hun leszolder. Dit had zo'n grote toeloop dat we het programma die middag 2 keer hebben gedraaid. Veel enthousiasme!
- ✓ **30 maart** zijn we bij het Voedselbos op bezoek geweest. Op een speelse manier hebben 2 van de vrijwilligers de kinderen laten ervaren welke geneeskrachtige kruiden daar groeien. Voor het Voedselbos was dit tegelijkertijd een pilot voor hun plannen een lesprogrammaatje te gaan aanbieden. Bij deze activiteit gold een maximaal aantal deelnemers vanwege de kwetsbaarheid van het Voedselbos.
- ✓ **18 mei** hebben we in het kader van de Week van de Biodiversiteit de Slootjesdag ondersteund. Deze keer in de sloot naast het Voedselbos. Minder toeloop dan andere jaren, maar zeker een geslaagd onderzoek.
- ✓ **25 mei** hebben we eveneens ondersteuning gegeven tijdens de Week van de Biodiversiteit. Dit maal op het Heempad bij een belevingswandeling aldaar. Dit viel samen met de Goudse Hofstedendagen.
- ✓ **2 november** hebben we in het centrum van Gouda in het thema van "De wilde stad" een belevingswandeling gemaakt met de kinderen. Ook hier weer veel enthousiasme en zelfs een aanmelding voor participatie in onze werkgroep.

Uilenballen uitpluizen (foto: Jan Spoel)

De wilde stad (foto: Jan Spoel)

Aandachtspunt

Helaas kwam het dit jaar vaker voor dat niet alle kinderen en ouders die aangemeld waren ook daadwerkelijk verschenen. We zijn een proef gestart om daags tevoren een herinneringsmail te sturen. Eind 2026 zullen we dit evalueren.

Slootjesdag in de Week van de Biodiversiteit (foto's: Jan Spoel)

Voedselbos

De werkgroep bestaat uit 10 leden: David Gast (coördinator), Suzanne Bijl, Inge Planteydt, Marieke Polderman, Feikje Daams-Korthout, Gerrit Bloemhof, Ingrid IJland, Nadia Roozendaal, Sander Bessel en Pierin Jongejan.

Het jaar 2025 was een bijzonder en vruchtbaar jaar voor Voedselbos Goudse Hout. Niet alleen vanwege de rijke oogst en mooie ontwikkelingen, maar ook omdat we ons **10-jarig jubileum** mochten vieren. In dit jaarverslag blikken we terug op de belangrijkste gebeurtenissen, activiteiten en stappen die we samen met onze vrijwilligers en partners hebben gezet.

10-jarig jubileum

Op 12 april 2025 vierden we het 10-jarig bestaan van het voedselbos. Het werd een zonovergoten en feestelijke dag, met hapjes en drankjes voor bezoekers. Tientallen geïnteresseerden namen deel aan de activiteiten. Wethouder Sargentini en Ellen van de Zilver verrichtten samen de opening van het nieuwe **bessenpad**. Het jubileum was een mooi moment om stil te staan bij wat er in tien jaar is opgebouwd.

Voedselbos 10 jaar

bessenpad • Wethouder Sargentini opent het Bessenpad in Voedselbos Goudse Hout met een schop tijdens het jubileumfeest afgelopen zaterdag. Vanaf augustus zijn de bessen te proeven. Locatie: kruising Kale Jonker pad en Willens-kade. www.stichtingvoedselbosgoudsehout.nl. FOTO: INGE PLANTEYDT

Uitbreiding van het voedselbos: 'het nieuwe land'

In 2025 is Stichting Voedselbos Goudse Hout erin geslaagd het particuliere perceel aan te kopen dat direct aan het voedselbos grenst. Dit perceel, dat we nu 'het nieuwe land' noemen, biedt veel nieuwe mogelijkheden. Na de feestelijke afronding van de koop hebben vrijwilligers hard gewerkt om het terrein op te schonen. In totaal is 25 m³ bouwafval afgevoerd. Hierdoor ontstond ruimte voor nieuwe aanplant én voor de toekomstige bouw van een schuilhut, zodat er ook bij regen prettig gewerkt kan worden.

Verbeterde bereikbaarheid

Ondanks de uitbreiding van het voedselbos is de bereikbaarheid van de verschillende percelen juist sterk verbeterd. Dankzij de aanschaf van twee trekpontjes is de route tussen het eerste, tweede en derde perceel met maar liefst 600 meter verkort. Dit maakt het werk voor vrijwilligers een stuk efficiënter en toegankelijker.

Oogst en biodiversiteit

2025 was letterlijk een **vruchtbaar jaar**. De opbrengst aan bessen was uitzonderlijk groot. Onder andere kweeperen, mispels, tayberries, jostabessen, druiven, zwarte bessen en olijfwilgbessen groeiden ons boven het hoofd.

Oogsttijd in het voedselbos (foto: Gerrit Bloemhof)

Om de oogst te kunnen verwerken, hebben we hulp ingeroepen van collega's van Stichting Velt en de Stadsakker. Ook de vogels droegen enthousiast bij aan het 'binnenhalen' van de oogst.

Samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid

In 2025 is veel energie gestoken in het opzetten van een samenwerking met dagbesteding De Zwaan. Het doel was om op het voedselbos activiteiten aan te bieden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door een reorganisatie bij De Zwaan konden deze plannen helaas niet worden gerealiseerd. Vanuit het voedselbos blijven we actief zoeken naar nieuwe samenwerkingen en mogelijkheden op dit vlak.

Vrijwilligers en organisatie

Het aantal vrijwilligers is in 2025 stabiel gebleven op ongeveer **25 actieve vrijwilligers**. Met deze groep blijkt het voedselbos goed beheersbaar.

We zijn dit jaar gestart met het verder structureren van de organisatie, onder andere door regelmatige vergaderingen met een kerngroep van 9 leden. Bij alle keuzes en plannen blijven de principes van de permacultuur onze leidraad.

Oogst (foto: Gerrit Bloemhof)

Beheer en samenwerking met Staatsbosbeheer

In 2025 is de basis gelegd voor een beheerovereenkomst met Staatsbosbeheer. Voor de juridische beoordeling van deze overeenkomst is ondersteuning gekregen van een juridisch medewerker van IVN. De verwachting is dat de definitieve overeenkomst in 2026 kan worden ondertekend.

Educatie, rondleidingen en activiteiten

Ook in 2025 hebben we weer veel mensen mogen ontvangen op het voedselbos. We verzorgden rondleidingen voor onder andere de Goudse voedselwandeling en diverse kleinere groepen. Daarnaast bezochten meerdere schoolklassen het voedselbos om mee te helpen en te leren.

Rondleidingen in het voedselbos

Tijdens de lente was er een natuurspeurtocht uitgezet, die doorlopend door bezoekers kon worden gedaan.

Verder organiseerden we verschillende activiteiten, waaronder:

- een kruidenwandeling;
- een cursus appelboom enten, in samenwerking met Velt.

Tot slot zijn er in 2025 ruim **120 bomen en struiken** gestekt, waarvan een deel ook is geënt. Een deel van dit stekgoed zal worden verkocht en een ander deel krijgt een plek op het nieuwe land.

Vooruitblik

Met de uitbreiding van het terrein, de groeiende biodiversiteit en de stevige vrijwilligersbasis kijken we met vertrouwen vooruit naar 2026. We hopen de beheerovereenkomst af te ronden, nieuwe samenwerkingen aan te gaan en verder te bouwen aan een toegankelijk en levendig voedselbos voor iedereen.

Natuur in de zorg

De werkgroep bestaat uit de volgende 5 leden: Marja Benschop, Machiel Hendrikse, Lourien van der Hoek (coördinator), Tineke Kelderman en Arian Prins.

Eén keer per maand gaan we met de mensen (beginnend dementerend) van het Ontmoetingscentrum van de Prinsenhof een natuurwandeling maken op het nabij gelegen Heempad: de ene maand op een woensdagochtend en de andere maand op een donderdagochtend.

We zorgen ervoor dat we altijd met minimaal 2 IVN-ers de wandeling maken. Een half uurtje voor de start verzamelen we op het Heempad en bespreken we wat de activiteit gaat worden. We hebben een lijst met mogelijke activiteiten per maand opgesteld.

Bij slecht weer kunnen we in het Ontmoetingscentrum blijven of gebruik maken van het Infocentrum aan het Heempad.

Activiteiten

In **2025** hebben we voor het Ontmoetingscentrum Prinsenhof **12 activiteiten** georganiseerd (elke maand 1) met **68 deelnemers** (deelnemersvariatie tussen de 4 en 9).

In november 2025 zijn we gestart met natuuractiviteiten bij **huize Winterdijk** (op verzoek van dit verzorgingshuis). Het verzorgingshuis heeft een mooie tuin waarvan gebruik gemaakt kan worden, maar door het slechte weer werd het een binnenactiviteit. Er waren **13 deelnemers**.

Natuurkoffer

Vooruitblik

Ook in 2026 zullen we maandelijks met de mensen van het Ontmoetingscentrum naar het Heempad gaan en natuuractiviteiten verzorgen voor bewoners van huize Winterdijk.

Tuinambassadeurs

De werkgroep Goudse Tuinambassadeurs bestaat sinds 2019. Het is een bevolgen team van 10 mensen die allemaal op hun eigen manier en met hun eigen expertise bijdragen. Het doel is om een bijdrage te leveren aan het groener maken van de particuliere tuinen van Gouda zowel voor het klimaat en tegengaan van wateroverlast bij hevige regen als ter verbetering van de biodiversiteit.

Tuinadvies

Ook in 2025 wisten Gouvenaars ons te vinden via website of mail. Uiteindelijk hebben zo'n **34 inwoners** via mail contact opgenomen en advies gekregen. Dit bestond soms uit een doorverwijzing maar meestal uit meermaals contact via mail door middel van foto's en vragen waarop een van onze tuinambassadeurs een advies schreef voor de inwoner. Maar ook gingen we soms persoonlijk langs bij de aanvrager om de situatie van de tuin te bekijken en te bespreken om vervolgens persoonlijk advies te kunnen geven.

Nieuw dit jaar is een bezoek na afloop van een tuinadvies door een tuinambassadeur. Die neemt dan een **kleine attentie voor de bewoner** mee en maakt een foto van de tuin. Het doel is om dit uit te breiden in 2026 zodat we meer 'voor en na' foto's in ons bestand krijgen.

Vaste prik is ons **maandelijks** inlooppreekuur in het infocentrum 't Heempad waarbij elke Gouwenaar kan binnenlopen op de 1e zondag van de maand voor gratis tuinadvies van onze tuinambassadeur. Dit jaar **liep 12 keer iemand binnen** voor advies.

Tijdens evenementen

Daarnaast zijn we het hele jaar actief geweest tijdens diverse evenementen met een kraam. Het doel is zichtbaarheid en naamsbekendheid. We gaven dan advies en deelden bijvoorbeeld zaailingen van de beemd kroon of bollen uit. Onze mooie zelfgemaakte maquette van twee (voor)tuinen om ter plekke het verschil te kunnen laten zien tussen een groene en een versteende tuin spreekt altijd tot de verbeelding en werd ook nu weer in het voorjaar én najaar in ere hersteld door twee tuinambassadeurs.

Het jaar begon goed met een lezing van Luc Hoogenstein op **13 februari** in het Nelson Mandela Centrum. De tuinambassadeurs waren hiervan medeorganisator. Samen met IVN, KNNV, Buurtgroen Gouda en Velt.

Lezing Luc Hoogenstein

Op **12 april** stonden we met de kraam bij het groene festival ter ere van de opening van de zadenbibliotheek voor de Chocoladefabriek. Extra leuk hierbij was dat er een filmploeg van EenVandaag bij was waardoor ons voorbeeldtuintje **op 26 april** via tv voor heel Nederland te zien was.

Kraam tuinambassadeurs Groene festival

Op **24 en 25 mei** stonden we wederom met een kraam en biologische kruidenplanten om uit te delen twee dagen op de kinderboerderij tijdens de Hofstedendagen.

Dit jaar reisden we in de zomermaanden mee met het **Energie loket** van de gemeente dat door Gouda trok. In totaal waren we **6 keer** aanwezig en met folders en advies beschikbaar voor iedereen die langs kwam.

Na de zomer werd er tijdens het bloembollenweekend op **5 oktober** een workshop: "Zo plant je bollen" gegeven. En kregen de deelnemers een gratis zakje bollen.

8 november deelden we nog eens flink wat biologische bollen en informatie uit tijdens de Duurzame Markt waar we een kraam hadden.

En ook waren we wederom aanwezig met een kraam bij de nieuwe bewonersavond op **17 november** in het Huis van de Stad.

Kraam Huis van de stad

Het werk achter de schermen.

Ongeveer **elke maand** kwamen we bij elkaar in het infocentrum van het Heempad en bespraken we onze plannen. Af en toe sloot er een gast aan waar we mee samen werken.

Elk kwartaal was er overleg met de Gemeente (afdeling communicatie) In het verlengde hiervan is gewerkt aan een **nieuwe folder** die in 2026 zal verschijnen.

Een fotograaf heeft **foto's gemaakt van de tuinambassadeurs** voor op de website. Met als doel het wat persoonlijker en toegankelijker te maken.

Ongeveer twee keer per jaar sluit een tuinambassadeur aan bij het **'groen overleg'** van de gemeente.

In april was er een **team uitje** naar een tentoonstelling over groene tuinen in Rotterdam

We sloten het jaar op **3 december** af met een gezellige en interessante 'hei-middag' om plannen te smeden voor 2026.

Tuinambassadeurs

Natuuracademie Reeuwijkse plassen

De werkgroep Natuuracademie bestaat uit Joke Spruijt, Dick Voskamp, Frans Kingma, Petra Lauser en IJsbrand Swart en is een initiatief van IVN IJssel en Gouwe en KNNV Gouda e.o. Het doel is om bewoners, eigenaren, gebruikers en recreanten van en in het Reeuwijkse Plassengebied bewust te laten worden van de natuur- en landschappelijke waarde van het gebied. Hierbij wordt getracht om te komen tot handelen om de natuurwaarde van het plassengebied te beschermen en te vergroten.

Cursussen

De Natuuracademie heeft in 2025 een 3-tal minicursussen georganiseerd:

1. **8 en 12 april:** De minicursus **“Natuurfotografie met een mobiel”**.
Besproken werd een 3 tal foto's digitaal (of een print) waarbij tips gegeven werd over standpunten, lichtgebruik en dieptescherpte. Zaterdag 12 april is op pad gegaan om in het Reeuwijkse Hout om de praktijk te ervaren. Het was een succes, mensen zeggen veel geleerd te hebben. Deelnemers: 23. Er is interesse in een vervolg (voorjaar 2026).
2. **8 en 10 september:** De minicursus **“Natuurvriendelijke Oevers (NVO) 2.0”**.
Deze minicursus is het vervolg op de minicursus Natuurvriendelijke Oevers van 2024. Watersnip Reeuwijk behandelde nieuwe inzichten, ervaringen en ruime aandacht hoe oever- en waterplanten ingezet kunnen worden om de waterkwaliteit en biodiversiteit te verhogen in combinatie met harde beschoeiingen. De praktijk met een gerealiseerd project in Boskoop laat verrassende resultaten zien wat opnieuw gebruikt zou kunnen worden op andere locaties.
3. **19 en 22 november:** De minicursus **“Hergebruik natuurlijk materiaal”**.
Centraal stond de vraag hoe je natuurlijk materiaal, dat bijvoorbeeld vrijkomt bij onderhoudswerk, kunt hergebruiken. De theorie begon met een lezing over het Voedselbos door David Gast, coördinator van het Voedselbos Goudse Hout. Indrukwekkend om te horen hoe daar wordt geëxperimenteerd met verschillende omstandigheden om tot optimale resultaten te komen. Alles wat vrijkomt, krijgt een nieuwe bestemming. Daarna liet John van Gemeren (Watersnip) zien hoe je takken- en rietbossen maakt en hoe deze structureel kunnen worden hergebruikt. Het praktijkdeel op de 22ste bestond uit een excursie naar het Voedselbos in Gouda waar toelichting

gegeven werd op de vele soorten eetbare struiken, bomen en planten die in zomer en herfst fruit, noten, kruiden, groenten en zelfs paddenstoelen opleveren.

Waterkwaliteit

In 2025 verrichtte de Natuuracademie ook waterkwaliteitsmetingen in het Reeuwijkse Plassengebied op 17 mei, 23 augustus, 13 september en 20 december.

In de keuze van de meetpunten is rekening gehouden met de locatie waar er mogelijk sprake is van kansen en bedreigingen op de waterkwaliteit. Met een nieuwe, verbeterde methode is uitgegaan van o.a. onderwaterdierpjes. Dat geeft, naast de chemische bepalingen (totaal stikstof en fosfaat) een aanvullend beeld hoe het is gesteld met de waterkwaliteit. Er zijn 24 meetpunten gemeten.

Over het algemeen is de waterkwaliteit bij alle meetpunten matig tot slecht. Wel lijkt er sprake te zijn van enige verbetering in de chemische huishouding t.o.v. 2024. Er is een groot verschil van dierlijk leven in nabije gelegen sloten t.o.v. de plassen. De metingen worden structureel vervolgd in 2026.

Excursies en cursussen

De coördinator van de excursies en cursussen is Ijsbrand Swart. In 2025 zijn de excursies begeleid door Lourien van der Hoek, Kitty van Wijnbergen, Eric van der Brugge, Judith Roth, Machiel Hendriksen en Ijsbrand Swart.

Bekende en nieuwe activiteiten

In het afgelopen jaar hebben we bekende maar ook nieuwe activiteiten gehad. In de eerste maanden waren er een aantal vogelexcursies, zoals de **wintergasten** op de Surfplas met als vaste wintergast de Brilduiker. In februari gingen we naar de Hooge Boezem achter het zwembad in Haastrecht. We zagen een groepje opzettende Grutto's. Deze excursies werden goed bezocht. Begin april werd ook de **zangvogelexcursie** gegeven. Helaas was het voor velen te vroeg in de ochtend waardoor er slechts een paar deelnemers waren. In april was er voor de excursie aan het Heempad over **stinzenplanten** helaas ook weinig belangstelling.

IVN IJssel en Gouwe heeft samen met de KNNV verschillende excursies georganiseerd in het kader van de **Week van de Biodiversiteit** in mei 2025. Verschillende activiteiten werden gedaan zoals het meten van de waterkwaliteit in de stadspolder, het spotten van vleermuizen, het uitvoeren van bioblitzen waarbij op bepaalde plekken alle planten en dieren werden geteld.

Wateronderzoek Stadsakker

Natuuractiviteiten en natuurpad Heempad

De stadsexcursie in juni met de onderwerpen planten, cultuurhistorie en stadsfossielen leverde een goed gewaardeerde combinatie. De excursie op de **Oude Begraafplaats** ging dit jaar wel door en werd bezocht door ruim 30 deelnemers. Ook de vrijwilligers van de Oude begraafplaats hielpen mee om er een groot succes van te maken.

Sinds 2024 is in juli de **nachtvlinderexcursie** in de avond een vaste activiteit bij koffietuin “De Theetuin” nabij de Oude Rijn in Bodegraven. Ook dit jaar werden er ruim 30 nachtvlindersoorten gespot.

Nieuw in 2025 is de **vleermuizenexcursie** in augustus. Vleermuizen spreken tot de verbeelding. De opkomst was dan ook rond de 30 deelnemers. Met batdetectoren waren de ultrasone geluiden ook te horen voor de deelnemers.

Stadsexcursie

Nachtvlinderexcursie

De najaarsexcursie in De Hooge Boezem blijft een aantrekkelijke excursie en het aantal deelnemers blijft hoog. De bijdrage aan de **Nacht van de Nacht** op 26 oktober was ook een succes met ruim 30 deelnemers. De **korstmossenexcursie** had afgelopen jaar een focus op de hittestress van de bebouwde kom. De deelnemers werden met behulp van zoekkaarten op pad gestuurd om de verschillende korstmossen op naam te brengen in het kader van het landelijke project Korstmossen en hittestress.

Nieuw was ook de **lezing** van Niels de Zwarte over natuur in de stad. De **eindejaarsplantenjacht** is ook een vaste excursie. Helaas is de interesse niet hoog.

Excursie Hooge Boezem

Lezing Natuur in de stad

Overige kinderactiviteiten

Naast de werkgroep Scharrelkids organiseren we ook andere kinderactiviteiten. In 2025 hadden we weer het project Buiten spelen. Op de kinderboerderij vonden net als in 2024 een aantal activiteiten plaats en ook bij het Super Cool Kidsfeest waren we aanwezig.

Buiten spelen

Voor 2025 hadden we opnieuw subsidie gekregen van de provincie en de gemeente Gouda voor het organiseren van natuuractiviteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd, met als doel het buiten spelen van kinderen te bevorderen. We hebben daar een mooi en divers programma van kunnen aanbieden, zowel onder schooltijd als daarna. Ook hebben we aan een vijftal grotere wijk- of stadsactiviteiten mee gedaan.

In totaal hebben we 60 activiteiten georganiseerd waarbij we 749 kinderen hebben bereikt met een natuurprogramma van 1 of meerdere bijeenkomsten.

Voor dit project werken we samen met Ekokids, de Brede School en de Zwanebloem.

Natuuractiviteiten in bijeenkomsten van Buiten spelen

Kinderboerderij en Groene heksen

Ook in 2025 hebben we weer een aantal leuke kinderactiviteiten georganiseerd op en rond de kinderboerderij.

Op 18 maart hebben 18 kinderen onder begeleiding van het team van de Scharrelkids uilenballen uitgepluisd (zie ook verslag Scharrelkids).

De **Groene Heksen** hebben op 3 mei een zonnige zoektocht naar kruiden gemaakt. Zo'n 18 kinderen en hun ouders maakten een lekkere heksenkruidenboter nadat zij ingewijd waren in het geheime heksenrecept. Uiteraard werd het daarna met smaak opgegeten.

Omdat de Hofstedendagen en de laatste dagen van de biodiversiteitsweek in hetzelfde weekeinde vielen, hebben IVN en KNNV uitgebreide activiteiten op het Heempad georganiseerd. De Groene Heksen hebben buiten, in een echte heksenkring van boomstammetjes, een prachtig heksenverhaal verteld over geneeskrachtige én giftige planten. Kinderen en hun ouders konden onder het genot van een kopje kruidenthee hiernaar komen luisterden. Binnen konden zij spannend microscopisch onderzoek doen naar waterbeestjes en waterkwaliteit. Rond het gebouw was er een uitgezet speurtocht voor kinderen. Gedurende het weekeinde hebben rond de 100 bezoekers het Heempad bezocht.

Op 5 juli verzorgden de Groene Heksen een schilderworkshop met verf van materialen uit de natuur. 10 kinderen hebben hiermee een prachtig schilderij gemaakt.

Op 22 oktober hebben 13 kinderen meegedaan aan een paddenstoelenjacht. Nadat zij eerst met elkaar een web van myceliumdraden hadden nagebootst, zijn zij paddenstoelen gaan bekijken die op en rond de kinderboerderij stonden.

Groene heksen

Super Cool Kidsfeest

Ieder jaar treedt er in Gouda een nieuw kindercollege aan en neemt het oude afscheid. Dit wordt op een feestelijke wijze op de Markt gevierd. Er is voor kinderen van alles te doen en te beleven.

Ook IVN IJssel en Gouwe stond hier weer met een natuuractiviteit die goed bezocht werd. Ongeveer 80-100 kinderen hebben bodemdierpjes bewonderd.

IVN op het Super Cool Kidsfeest

Smultuin

De Smultuin wordt bijgehouden door een stabiele groep van 6 vrijwilligers. Claire Boissevain is coördinator van deze werkgroep.

De vrijwilligers van de Smultuin werken bijna wekelijks op maandagmorgen aan het onderhoud van de tuin zodat de (grotendeels inheemse) planten, bloemen, struiken en bomen er in het voorjaar, zomer en herfst er weer piekfijn bij staan. Totaal hebben zij zo'n 40 dagen in de smultuin gewerkt.

Aan de rand van de Goudse Pluk- en Smultuin zoals hij officieel heet, staat een tafel waarop meestal stekken aangeboden worden of geruild. Door het jaar heen komen er naar schatting rond de 250 bezoekers langs die genieten van de bloemen en de rust. In juni en juli zijn de bessen rijp, drie soorten aalbessen. Het hele tuinseizoen mogen keukenkruiden en eenjarige bloemen worden geplukt zoals de eetbare Oost-Indische Kers.

Opnieuw is er in maart een werkdag georganiseerd in het kader van NLdoet. Er deden totaal 13 vrijwilligers aan mee (waaronder een aantal kinderen) om de tuin hier en daar wat op te hogen, te snoeien, snippers te verspreiden en ander groot onderhoud te doen.

In het najaar sloot de IVN-excursie tijdens de Nacht van de Nacht af in de Smultuin. De tuin was feestelijk versierd en de deelnemers kregen een lekkere kop warme thee met koek aangeboden. De Smultuin heeft contacten met de Heemtuin, het Voedselbos, het wijkteam, Buurtoeren Gouda en Staatsbosbeheer.

Smultuin in bloei (foto's: Christien Grotentraast)

Bestuur en organisatie

Het bestuur bestond begin dit jaar uit Ellen van de Zilver (voorzitter), Juliette Karrer (penningmeester), Maribel van der Linden (PR en communicatie), IJsbrand Swart (activiteiten) en Eric van der Brugge (algemeen bestuurslid). Eind van de zomer maakten wij kennis met Sabrina Oldenburger die op de ALV verkozen is tot onze nieuwe secretaris. Juliette gaf deze zomer helaas aan dat zij wilde stoppen. Gelukkig vonden wij opvolger Marga Verstege en ook zij werd in de ALV verkozen tot onze nieuwe penningmeester. Rob Spit is in de ALV verkozen tot nieuwe algemeen bestuurslid. Er komen steeds meer bestuurstaken op ons pad die onze inzet vragen. Rob Spit gaat zich inzetten op een aantal van deze taken, zoals samenwerking met andere organisaties, gemeente en de organisatie van activiteiten. Met deze nieuwe bestuursleden hebben we een mooi breed bestuur waarmee we onze vereniging goed kunnen besturen en doorontwikkelen.

2025 was het eerste jaar waarvoor we een uitgebreid jaarplan hadden opgesteld. Aan de hand van ons jaarplan lopen we deze plannen door.

Leden

We wilden met onze activiteiten meer mensen bereiken en hen door middel van excursies laten zien hoe mooi en bijzonder de natuur is. Ook zijn er 3 werkgroepen waar mensen met elkaar werken in de natuur om 'hun' stukje land mooier en natuurlijker te maken. Al deze activiteiten lopen goed en breiden steeds verder uit. Het aantal deelnemers van onze activiteiten en nieuwe leden neemt toe. Voor de cursisten van de online "IVN Natuurcursus: Leer de basis" hebben we in het voorjaar een natuuractiviteit aangeboden waar zij praktische ervaring konden opdoen die aansluit bij de cursus. De deelname was nog matig, maar we hopen dat met de verdere ontwikkeling van deze cursus ook het aantal deelnemers van het praktische gedeelte toeneemt.

Ledenadministratie

Juliette Karrer heeft de ledenadministratie overgedragen aan Marga Verstege. In 2025 hebben we 23 nieuwe leden kunnen verwelkomen. Er zijn 6 leden uitgeschreven (verhuizing, opgezegd, overleden). IVN IJssel en Gouwe telt 184 leden per 31 december 2025. Twee hiervan zijn erelid.

Actieve leden

We hebben momenteel zo'n 35 actieve leden waarvoor we in september een uitje hebben georganiseerd. Op een winderige zaterdagmorgen zijn we naar de Nieuwe Driemanspolder gegaan. Behalve waterberging is dit gebied ook aangewezen als natuur- en recreatiegebied. In 2020 werd het gebied geopend. Het nog kale gebied werd al snel gekoloniseerd door duizenden vogels en de ene na de andere zeldzaamheid streek er neer. Drie studenten van de gidsopleiding uit Den Haag hebben ons een boeiende rondleiding in en over het gebied gegeven. Terwijl de regen daarna met bakken uit de lucht kwam zaten wij gezellig in het Smulhuis om de ochtend af te sluiten met een gezamenlijke lunch.

Ledenuitje Nieuwe Driemanspolder (foto's: Jan Spoel)

Vacatures

Er zijn 4 vacatures bij bestuur en 1 vacature ondersteuning PR vervuld. Dat is iets om heel blij mee te zijn, maar er zullen ook altijd weer nieuwe vacatures ontstaan. We zoeken op dit moment mensen die mee willen helpen bij de coördinatie, organisatie en uitvoering van een aantal activiteiten. Daarnaast kunnen we nog mensen gebruiken die af en toe kunnen helpen bij andere activiteiten zoals bij de uitvoering van de kinderactiviteiten voor het project Buiten Spelen. Maar ook vrijwilligers die zelf een activiteit bij IVN willen ontwikkelen of activiteiten op een nieuwe plek binnen de regio willen gaan organiseren zijn welkom bij IVN IJssel en Gouwe.

Nieuwe doelgroepen en uitbreiding werkgebied

In ons jaarplan gaven we aan dat we graag meer activiteiten in omliggende gemeenten willen gaan organiseren en nieuwe doelgroepen willen bereiken. Dat is deels gelukt. Incidenteel zijn er activiteiten in de omliggende gemeenten geweest en we hebben ook gesprekken met andere organisaties en gemeenten gevoerd over het verder uitbreiden van onze activiteiten. Hiermee ligt mogelijk de uitbreiding van ons werkgebied in het verschiet, maar het heeft nog niet geleid tot een structureel nieuw aanbod.

Waar kansen liggen grijpen we die aan voor zover deze passen binnen onze mogelijkheden. Maar dat blijft altijd afhankelijk van de vrijwilligers die dit willen en kunnen oppakken. Elders in dit jaarverslag is al verteld over de uitbreiding van onze activiteiten van de werkgroep Natuur in de zorg in Gouda.

Samenwerking andere organisaties en gemeenten

De samenwerking met KNNV Gouda e.o. is verbeterd, we maken samen plannen en werken samen waar nodig en mogelijk. Zo hebben we gezamenlijk de biodiversiteitsweek 2025 georganiseerd. Anders dan voorgaande jaren hebben nu ook een aantal andere natuurorganisaties hieraan meegewerkt, wat leidde tot een vol programma met een grote diversiteit aan natuuractiviteiten door heel Gouda tijdens de landelijke week van de biodiversiteit. Verderop in dit jaarverslag lees je hier meer over.

Samen met KNNV Gouda e.o. organiseren wij ook de Natuuracademie. Met het Platform 'Samen duurzaam Gouda' werken we samen op het gebied van duurzaamheid. In het najaar hebben we met hen deelgenomen aan de Duurzaamheidsmarkt in de Sint Jan.

Kraam op Duurzaamheidsmarkt

Het bestuur van IVN IJssel en Gouwe heeft op verzoek van de gemeente Gouda adviezen gegeven op een aantal concept beleidsplannen. We hebben goed overleg met de gemeente en de wethouder die 'natuur' in haar pakket heeft. Ook met Waddinxveen en Bodegraven Reeuwijk is er incidenteel overleg geweest over natuurontwikkelingen in die gemeente.

Biodiversiteitsweek

In de week van 17 t/m 25 mei was het de Week van de Biodiversiteit. Een week die dit jaar voor de 3e keer op rij in Gouda is gehouden om aandacht te vragen voor de waarde en rijkdom van het leven op aarde. Maar ook om inwoners van Gouda en omgeving kennis te laten maken met de diversiteit van de natuur in hun eigen omgeving.

De organisatie was in handen van IVN en KNNV in samenwerking met de gemeente Gouda. Die samenwerking is dit jaar uitgebreid met meer Goudse natuurorganisaties zoals de Tuinambassadeurs, Stadsakker Gouda, Heemtuin Goudse Hout, Velt en Buurtgroen Gouda. Met al deze partijen konden we veel variatie in natuuractiviteiten en locaties aanbieden.

De opening van de biodiversiteitsweek was dit jaar op de Stadsakker, waar wethouder Judith Sargentini de week opende. Aansluitend was er een lezing en een wateronderzoek waar een aantal kinderen vol enthousiasme aan de slag gingen om te onderzoeken wat er zoal in de sloot te vinden is. Andere activiteiten dat eerste weekeinde waren de vogel- en plantenexcursies in het Goudse Hout en in de middag slootjesdag naast het voedselbos en een wandeling in het Voedselbos.

Activiteiten opening biodiversiteitsweek

Gedurende de hele week werden er diverse Bioblitz-activiteiten gedaan waarbij de biodiversiteit op diverse plaatsen in de stad werd onderzocht. Op woensdag was er een rondleiding door de Heemtuin met aansluitend een vleermuizenexcursie. Donderdag kon je braakballen pluizen op het Heempad en in het tweede weekeinde kon men aan de slag met het onderzoeken van de natuur op en rond het Heempad.

Met een kop kruidenthee kon je bij de Groene Heksen luisteren naar hun kruidenverhaal. De Tuinambassadeurs gaven op de kinderboerderij informatie over hoe je je tuin natuurlijker kan maken. Kortom, een mooie en drukke week waarbij we veel mensen hebben kunnen informeren over biodiversiteit en hoe we met elkaar hieraan kunnen werken om dit te behouden en verbeteren.

Publiciteit

De werkgroep publiciteit bestaat uit Clara Goedhart (persberichten), Jan Spoel (fotografie), Christien Grotentraast (website) en Maribel van der Linden (coördinator, afdelingsblad en nieuwsbrief).

In 2025 is de werkgroep aan de slag gegaan met de reguliere PR voor onze activiteiten en de PR voor de Week van de Biodiversiteit. In het jaarplan hadden we aangegeven de bekendheid van IVN te willen vergroten.

Een opsomming van wat we hieraan gedaan hebben:

- ✓ Voor de biodiversiteitsweek hebben we een banner ontworpen en laten maken. Deze staat nu in het Infocentrum Heempad uitgesteld, maar kan uiteraard bij meerdere activiteiten gebruikt worden.
- ✓ Op social media is in 2025 een 'campagne' gestart om te laten zien wat wij als IVN-afdeling allemaal doen.
- ✓ We zijn gestart met het oprispen van de website en de pagina's van de werkgroepen. Hier gaan we in 2026 mee verder.
- ✓ We hebben samen met het bestuur een voorstel uitgewerkt voor de aanschaf van nieuwe kleding en dit is in de najaars ALV goedgekeurd. Na een inventarisatie is de nieuwe kleding besteld. In 2026 maken we hier gebruik van en evalueren we dit.
- ✓ We hebben ook in 2025 een aantal interviews gehouden voor radioprogramma **Gewoon Groen** en website **Groene Hart Duurzamer**.
- ✓ In de biodiversiteitsweek heeft voorzitter Ellen ook een interview gegeven bij het Gouwestad radioprogramma **WiekentGouda**.
- ✓ We hebben informatie aangeleverd voor een artikel over de natuurwerkdagen in de themabijlage 'Herfst: binnen & buiten' in Kijk op Bodegraven-Reeuwijk.

Samen aan de slag tijdens de Nationale Natuurwerkdag

REEUWIJK - Veel landschappen en natuurgebieden hebben noodgedwongen nodig dat niet door professionele beheerders alleen kan worden gedaan. Vrijwilligers maken het verschil! Het daarom deze eerste vrijdag en zaterdag van november mee aan de Nationale Natuurwerkdag.

Het weer wordt gezin, de natuur gaat in september, het is tijd voor vrolijkheid. Dit is Natuurlijk organisatie TVN van schieders kunnen naar jong en oud de handen uit de mouwen steken voor natuur en landschap. Denk aan het snoeien van struiken, het oprispen van planten, het oeffenen van herfstbladen of het plaatsen van struiken en bomen. Maar elke vorm is dat natuur behouden!

Op zaterdag 10 september 2025 is de Nationale Natuurwerkdag in het afzetten van, het is ook herfsttijd gezellig. Samen met de werkgroep gaat erop, in november 2025 we meten en je kunt vaak op 10 september 2025. In de gemeente naar in november 2025 ook een busje. Voor Medion is het daarom een speciale en spannende reis: elke van hanteer te maken met de natuur.

Deze week!
Streek jij ook de handen uit de mouwen?
Scan de QR-code voor meer informatie of klik op www.ivn.nl/natuurwerkdag en gaaf je op voor een klas.

Nationale Natuurwerkdag
Op 10 en 11 september 2025 is het de Nationale Natuurwerkdag. Het gaat om vrijwilligerswerk in het gebied van de streek. Locatie in het Natuurlijk Zaken. Het is een geweldige manier om de natuur te behouden en een geweldige ervaring.

Website en nieuwsbrieven

We zijn blij dat we versterking hebben voor de website. In de zomer van 2025 is Christien begonnen als webredacteur. Naast het plaatsen van onze nieuws en activiteiten op de website, Gouda Bruist en Buurtgroen Gouda is zij ook begonnen met het opruimen van de pagina's van de werkgroepen. Door bij onze activiteiten op de website te werken met aanmeldformulieren weten we nu ook steeds beter waar mensen van ons óf van de activiteit gehoord hebben.

De nieuwsbrief is in 2025 elke maand verstuurd en het bereik hiervan groeit. Inmiddels krijgen zo'n 330 geïnteresseerden onze nieuwsbrief en dit levert ook vaak aanmeldingen op voor onze activiteiten.

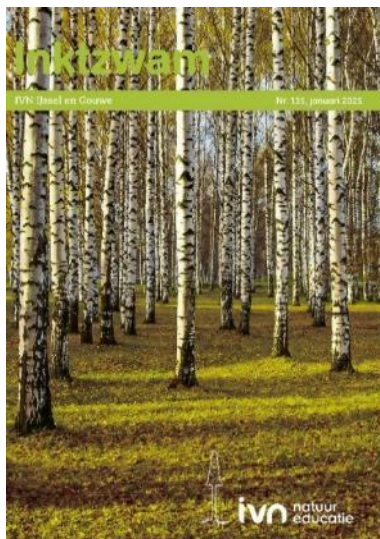
Sociale media

Opvallend is dat er voor het eerst een (kleine) daling is te zien in het aantal volgers op facebook. Op Instagram is er wel nog steeds een stijging te zien. Er zijn op beide platforms zo'n 46 berichten geplaatst en daarnaast ook een aantal 'reels'. Eind 2025 is een 'campagne' gestart om in een reeks van berichten te laten zien wat IVN IJssel en Gouwe allemaal doet.

Afdelingsblad

Er zijn in 2025 weer twee edities uitgebracht van het afdelingsblad de Inktzwam, in januari en in juli. Bij de editie van juli kregen 149 IVN-leden de Inktzwam op papier en kregen 22 leden de digitale editie in hun mailbox.

Financieel jaarverslag

Algemeen

In het financieel jaarverslag 2025 zijn enkele technische correcties verwerkt om de jaarrekening te laten voldoen aan de wettelijke eisen met betrekking tot baten en lasten. Hierbij moeten de uitgaven en inkomsten toegerekend worden aan de periode waar ze bij horen.

In 2025 zijn de volgende bedragen verwerkt die in 2025 verantwoord zijn maar betrekking hebben op 2024 :

Baten	Bedrag
Rente 2024	€ 194
Lasten	
Bankkosten 4 ^e kwartaal 2024	€ 46

Baten, lasten en resultaat

Staat van baten en lasten - Boekjaar 2025

Alle bedragen in euro's

	Begroting	Realisatie	Begroting
	2025	2025	2026
Baten			
Contributies	2.100	2.313	2.400
Donaties	250	150	0
Overige activiteiten baten	290	1.606	450
Ontvangen rente	180	602	310
Baten algemeen	2.820	4.671	3.160
VLB baten	3.190	2.900	3.440
TA baten	3.000	0	3.500
Voedselbos baten	3.000	11.070	3.000
Baten "grote" werkgroepen	9.190	13.970	9.940
Project "Buiten spelen" inkomsten	0	11.878	pm
Totaal baten	12.010	30.519	13.100
	Begroting	Realisatie	Begroting
	2025	2025	2026
Lasten			
Verenigingskosten	1.330	1.056	1.300
Werkgroep Publiciteit	1.000	834	920
Overige activiteiten lasten	290	461	350
Kleding		0	1.000
Bankkosten	200	253	230
Lasten algemeen	2.820	2.604	3.800
VLB lasten	3.190	788	2.790
TA lasten	3.000	1.843	4.700
Voedselbos lasten	3.000	7.034	8.000
Lasten "grote" werkgroepen	9.190	9.666	15.490
Project "Buiten spelen" lasten	0	10.578	pm
Totaal lasten	12.010	22.848	19.290
Reserveringen			
Smultuin		818	
VLB		2.112	
TA		-1.843	
Voedselbos		4.036	
Project "Buiten spelen"		1.300	
Totaal reserveringen		6.423	
Saldo algemeen	0	2.066	-640
Saldo projecten en "grote" werkgroepen	0	5.604	-5.550
Reserveringen		-6.423	
Totaal saldo	0	1.248	-6.190

Toelichting op baten en lasten

Over het jaar 2025 resteert een positief saldo van € 1.248.
Dit resultaat is geheel toe te schrijven aan de reguliere verenigingsbaten en -lasten.
Opvallende posten die bijdragen aan het positieve resultaat zijn:

Wat	Resultaat
Lagere verenigingskosten, met name bestuurskosten en huisvesting	€ 274
Hogere inkomsten overige activiteiten	€ 498
Hogere rentebaten (2 jaar!)	€ 422
Hogere contributies	€ 213
Diverse mutaties	€ -159
Totaal	€ 1.248

De uitgaven en inkomsten van het Voedselbos zijn hoger dan geraamd, omdat hier inkomsten en uitgaven in verband met de van de provincie ontvangen Leadersubsidie "Weilandklooster" in opgenomen zijn. Deze inkomsten hebben deels ook nog betrekking op uitgaven die al in 2024 gedaan zijn.

De tuinambassadeurs hebben in 2025 geen inkomsten, gezien het nog beschikbare saldo per 1 januari is geen aanvraag voor subsidie gedaan. In 2026 wordt wel weer subsidie ontvangen. De uitgaven voor het project "Buiten spelen" in 2025 zijn volledig gedekt door de in 2025 ontvangen subsidies. € 1.300 van de subsidie uit 2025 is niet gebruikt, maar wordt gereserveerd voor de uitgaven in 2026.

Van het project in 2024 stond nog € 2.392 op de beginbalans. Totaal staat eind 2025 dus nog € 2.392 + € 1.300 = € 3.692 op het project "Buiten spelen".

Balans per 31-12-2025

Alle bedragen in euro's	Activa	Passiva
Liquide middelen		
Saldo Triodos bank	€ 2.086	
Saldo Zakelijk sparen	€ 33.868	
Totaal liquide middelen	€ 35.954	
Debiteuren	€ 1.108	
Nog te betalen		€ 324
Vooruit ontvangen		€ 300
Reserveringen		
Reservering Project "Buiten spelen"	€ 3.692	
Reservering Tuinambassadeurs	€ 3.509	
Reservering VLB	€ 5.482	
Reservering Voedselbos	€ 5.924	
Reservering smultuin	€ 818	
Totaal reserveringen		€ 19.424
Vermogen		
Eigen vermogen	€ 15.766	
Resultaat 2025	€ 1.248	
Totaal vermogen		€ 17.014
Totaal	€ 37.062	€ 37.062

Toelichting op de balans

Per saldo is het balanstotaal in 2024 van € 28.768 toegenomen met € 8.294 naar € 37.062.
De redenen zijn:

Wat	Resultaat	Opm.
Mutaties werkgroep Voedselbos	€ 4.036	(1)
Mutaties werkgroep Tuinambassadeurs	€ -1.843	
Mutaties werkgroep VLB	€ 2.112	(2)
Mutatie smultuin	€ 818	
Toevoegen resultaat 2025 aan eigen vermogen	€ 1.248	
Restant project Buiten spelen 2025	€ 1.300	
Overig	€ 323	
Totaal	€ 8.294	

- (1) Het voedselbos heeft in 2024 veel ingeteerd op de reserves. In 2025 zijn facturen ingediend bij de provincie in verband met de Leader subsidie "Weilandklooster". Een deel van de uitgaven aan beplanting van oktober 2023 tot en met maart 2025 is daarmee vergoed. De ingeteerde reserve is daarmee weer terugontvangen.
- (2) De werkgroep VLB is heel actief in het werven van nieuwe inkomsten en sluit 2025 af met meer vet op de botten. Van het ontvangen bedrag in 2025 is € 1.000 specifiek ontvangen voor de aanschaf van een nieuwe maaier. Deze wordt naar verwachting in 2026 aangeschaft

Postadres

De Clerstraat 7
2807RB Gouda

info@ivn-ijsselengouwe.nl
www.ivn.nl/afdeling/ijssel-en-gouwe

Bank NL34 TRIO 0390 1459 39
RSIN 804440694
KVK 40465366

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*

ANBI